

4. ಬೆಂಕಿರೋಗ

ರೋಗಕಾರಕ: ಆಲ್ಟರ್ನೇರಿಯಾ ಆಲ್ಟರ್ನಾಟಾ ಮತ್ತು ಫ್ಯುಸಾರಿಯಮ್ ಜಾತಿಗಳು

ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು: ಎಲೆಯು ತುದಿಯಿಂದ ಒಣಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ನಂತರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಎಲೆಯ ಪದರವನ್ನು ಆವರಿಸಿ ಬುಡದಿಂದ ತೊಟ್ಟುಗಳವರೆಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ.

- ಫ್ಯುಸಾರಿಯಮ್ ಜಾತಿಗಳು ಎಲೆಗಳ ಅಂಚನ್ನು ಕಂದುಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪಾಗುವಿಕೆಯು ರೋಗವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು.

ರೋಗ ಹರಡುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳು

- ಆಲ್ಟರ್ನೇರಿಯಾ ಸೋಂಕಿತ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಸ್ಯದ ಅವಶೇಷಗಳ ಮೇಲೆ ಬದುಕಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಅನುಕೂಲಕರವಾದಾಗ ಹೊಸ ಬೆಳೆಗೆ ಸೋಂಕು ತರುತ್ತದೆ.
- 28-30 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ ತಾಪಮಾನವು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ.

ಬೆಳೆ ನಷ್ಟ: ಶೇ 10-15 ರಷ್ಟು

ರೋಗಕಂಡುಬರುವ ಕಾಲ: ಇದು ಬೇಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

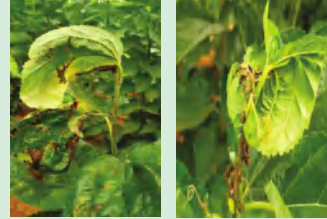
ನಿಯಂತ್ರಣ ಶೇಕಡ 0.1 ರ ಹೆಕ್ಟಾಕೋನಜೋಲ್ 5% ಎಸ್ ಸಿ (ಕಾಂಟಾಪ್ ಫ್ಲಸ್® 1 ಮಿಲಿ/ ಅಲಿ) ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಮತ್ತು ರೋಗವು ತೀವ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ 10-15 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮರು ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸುರಕ್ಷಿತ ಅವಧಿ: 5 ದಿನಗಳು

5. ದುಂಡಾನು ಬೆಂಕಿ ರೋಗ

ರೋಗಕಾರಕ: ಸ್ಯೂಡೋಮೊನಾಸ್ ಸಿರಿಂಗೇ ಪಿ.ವಿ. ಮೋರಿ / ಕ್ಲಾಂಥೋಮೊನಾಸ್ ಕ್ಯಾಂಪೆಸ್ಟ್ರಿಸ್ ಪಿ.ವಿ. ಮೋರಿ

ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು: ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಇದು ಸಣ್ಣ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿದ, ಅನಿಯಮಿತ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳಂತೆ ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಗಿನ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದು ನಂತರ ಎಲೆಯ ಮೇಲ್ಮೈ ಮತ್ತು ಚಿಗುರು ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತೀವ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಎಲೆಗಳ ನರಗಳು ನೆಕ್ರೋಟಿಕ್ ಆಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸುರುಳಿಯಾಗಿ ಕೊಳೆತು ಕಂದು-ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ.

ರೋಗ ಹರಡುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳು: ಮಣ್ಣು ಸೋಂಕಿನ ಪ್ರಥಮ ಮೂಲವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯಕ ಸೋಂಕು ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ರೋಗ ಕಾರಕವು ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರ ಮೂಲಕ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಗಾಳಿ, ಮಳೆ ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳ ದಾಳಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಗಾಯಗಳಿಂದ ಹರಡುತ್ತದೆ.

ರೋಗ ಕಂಡು ಬರುವ ಕಾಲ: ಮಳೆಗಾಲ ಮತ್ತು ಚಳಿಗಾಲದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ನಿಯಂತ್ರಣ:

ಶೇ 0.025 ಸ್ಟ್ರೆಪ್ಟೊಮೈಸಿನ್ (1 ಗ್ರಾಂ/4 ಅಲಿ.) ಅಥವಾ 0.2 % ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. (2 ಗ್ರಾಂ/ಅಲಿ.) ಅನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಒಂದು ವಾರದ ನಂತರ ರೋಗವು ತೀವ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸಿ.

ಸುರಕ್ಷಿತ ಅವಧಿ: 10 ದಿನಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಕೇಂದ್ರ ರೇಷ್ಮೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ

ಕೇಂದ್ರ ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಳಿ, ಜವಳಿ ಖಾತೆ,

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ಶ್ರೀರಾಂಪುರ, ಮೈಸೂರು-570 008

www.csrtimys.res.in csrtimys@gmail.com

[csrtimys](https://www.facebook.com/csrtimys)

[csrtimys](https://www.instagram.com/csrtimys)

[csrtimysore](https://www.youtube.com/channel/UCsrtimys)

ಹಿಪ್ಪುನೀರಲೆ ಎಲೆಗಳ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ

ಅರುಣ್‌ಕುಮಾರ್ ಜಿ.ಎಸ್., ಸಹನಾ ಕೆ.ಪಿ., ನಿಸರ್ಗ ಎನ್.ಆರ್., ಭವ್ಯ ಎಂ.ಆರ್., ಸೌಭಾಗ್ಯ ಪಿ., ಮಹಿಭಾ ಹೆಲೆನ್, ರಘುನಾಥ್ ಎಂ.ಕೆ. ಮತ್ತು ಮೇರಿ ಶೆರಿ (ಜೋಸೆಫಾ) ಎ.ವಿ.

ಕೇಂದ್ರ ರೇಷ್ಮೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ

ಕೇಂದ್ರ ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಳಿ, ಜವಳಿ ಖಾತೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ಶ್ರೀರಾಂಪುರ, ಮೈಸೂರು-570 008

1. ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ:

ರೋಗಕಾರಕಗಳು:

ಸೆಕೋಸ್ಪೋರಾ ಮೊರಿಕೋಲಾ, ಸೆಟೋಸ್ಪೋರಿಯಾ ರೋಸ್ಸೆಟಾ, ನಿಗ್ರೋಸ್ಪೋರಾ ಸ್ಪೇರಿಕಾ, ಕರ್ಪುಲೇರಿಯಾ ಲುನಾಟಾ ಮತ್ತು ಕ್ಲಾಡೋಸ್ಪೋರಿಯಮ್ ಕ್ಲಾಡೋಸ್ಪೋರಿಯೋಯಿಡ್ಸ್

ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಎಲೆ ಮಜ್ಜೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ, ಅವು ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಕಂದು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಾಕಾರದಿಂದ ಅನಿಯಮಿತ ಚುಕ್ಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ, ಸಣ್ಣ ನೆಕ್ರೋಟಿಕ್ ಎಲೆಗಳ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರದ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಸಣ್ಣ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಗುಂಡು ಸಿಡಿದ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ.

ಸೆಕೋಸ್ಪೋರಾ, ಸೆಟೋಸ್ಪೋರಿಯಾ, ನಿಗ್ರೋಸ್ಪೋರಾ ಸ್ಪೇರಿಕಾ ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ

ರೋಗ ಹರಡುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳು:

- ಗಾಳಿಯಿಂದ ಹರಡುವ ಕೋನಿಡಿಯಾಗಳು ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಮಳೆ ಹನಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಡುತ್ತದೆ.
- 24-26 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ ತಾಪಮಾನ ಮತ್ತು ಶೇಕಡ 70-80 ರಷ್ಟು ತೇವಾಂಶವು ರೋಗ ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ.

ಬೆಳೆ ನಷ್ಟ: ಶೇ. 10-12 ರಷ್ಟು

ಕಂಡುಬರುವ ಕಾಲ: ಚಳಿಗಾಲ ಮತ್ತು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟಾವು ಮಾಡಿದ 35-40 ದಿನಗಳ ನಂತರ ರೋಗವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ 70 ದಿನಗಳ ನಂತರ ತೀವ್ರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ನಿಯಂತ್ರಣ:

ಶೇಕಡ 0.1 ರಷ್ಟು ಹೆಕ್ಟಾಕೋನಜೋಲ್ 5% ಎಸ್ ಸಿ (ಕಾಂಟಾಪ್ ಫ್ಲಸ್® 1 ಮಿಲಿ/ ಲೀ) ಸಿಂಪಡಿಸಿ. ರೋಗದ ಸ್ಥಿತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ 15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು

ಸುರಕ್ಷಿತ ಅವಧಿ: 5 ದಿನಗಳು

2. ಬೂದಿ ರೋಗ

ರೋಗಕಾರಕ: ಫಿಲಾಕ್ಟಿನಿಯಾ ಕೋರಿಲಿಯಾ

ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು: ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಎಲೆಯ ಕೆಳಭಾಗವು ಬೂದಿ ಸಿಂಪಡಿಸಿದ ಮಜ್ಜೆಗಳ ರೀತಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಎಲೆಯ ಕೆಳಭಾಗವನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಎಲೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗಗಳು ಕ್ಲೋರೋಟಿಕ್ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತವೆ. ಸೋಂಕಿನ ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಉದುರಿಹೋಗುತ್ತವೆ.

ರೋಗ ಹರಡುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳು:

- ರೋಗಕಾರಕ ಕೋನಿಡಿಯಾಗಳು ಗಾಳಿಯ ಮೂಲಕ ಹರಡುತ್ತವೆ.
- 24-28 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ ತಾಪಮಾನ ಮತ್ತು ಶೇಕಡ 75-80 ರಷ್ಟು ತೇವಾಂಶವು ರೋಗದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಹರಡುವಿಕೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಳೆ ನಷ್ಟ: ಶೇಕಡ 5-10 ರಷ್ಟು

ಕಂಡುಬರುವ ಕಾಲ: ಮಳೆಗಾಲ ಮತ್ತು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ರೋಗವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಕಟಾವು ಮಾಡಿದ 40 ದಿನಗಳ ನಂತರ ರೋಗದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 70 ದಿನಗಳ ನಂತರ ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಯಂತ್ರಣ:

- ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಲಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗೆ ಅಗಲವಾದ ಅಂತರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ.
- MR1 ಮತ್ತು MR2 ನಂತಹ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿರಿ.
- ಶೇ. 0.1 ರ ಹೆಕ್ಟಾಕೋನಜೋಲ್ 5% ಎಸ್ ಸಿ (ಕಾಂಟಾಪ್ ಫ್ಲಸ್® 1 ಮಿಲಿ/ ಲೀ) ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಶೇ. 0.2 ಕರಗುವ ಗಂಧಕವನ್ನು 80% ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಪಿ (2 ಗ್ರಾಂ/ ಲೀ) ಸಿಂಪಡಿಸಿ.
- ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ 15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಸುರಕ್ಷಿತ ಅವಧಿ: ಐದು ದಿನಗಳು

3. ಎಲೆ ತುಕ್ಕು ರೋಗ

ರೋಗಕಾರಕ: ಸೆರೋಟಿಲಿಯಮ್ ಫಿಸಿ

ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು: ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಸೂಜಿ ಮೊನೆಯಾಕಾರದ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಎಲೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ನಂತರ ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಉದುರಿಹೋಗುತ್ತವೆ.

ರೋಗ ಹರಡುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳು:

- ಯುರೆಡೋಸ್ಪೋರ್ಗಾಳು ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಹನಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಡುತ್ತವೆ.
- 22-26 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ ತಾಪಮಾನ ಮತ್ತು ಶೇ. 70 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೇವಾಂಶವು ಸೋಂಕು ಮತ್ತು ರೋಗದ ಹರಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಬೆಳೆ ನಷ್ಟ: ಶೇ. 10-15 ರಷ್ಟು

ಕಂಡುಬರುವ ಕಾಲ: ಈ ರೋಗವು ಚಳಿಗಾಲ ಮತ್ತು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಟಾವು ಮಾಡಿದ 45-50 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ ನಂತರ 70 ದಿನಗಳ ನಂತರ ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಬಲತ ಎಲೆಗಳು ರೋಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒಳಗಾಗುತ್ತವೆ.

ನಿಯಂತ್ರಣ:

- ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ
- ತಡವಾಗಿ ಎಲೆ ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಬಾರದು
- ಶೇಕಡ 0.1 ರ ಹೆಕ್ಟಾಕೋನಜೋಲ್ 5% ಎಸ್ ಸಿ (ಕಾಂಟಾಪ್ ಫ್ಲಸ್® 1 ಮಿಲಿ/ ಲೀ) ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಮತ್ತು ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ 10-15 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮರು ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸುರಕ್ಷಿತ ಅವಧಿ: 5 ದಿನಗಳು